

Таємниці пансіону

Крадіжка та поодинокі випадки kleptomанії — здавалося б, не надто серйозна справа, аби нею займався відомий детектив. Поцуплені речі, на перший погляд, ніяк не пов'язані між собою та не несуть жодної цінності, хіба окрім діамантової каблучки. Але й та швидко знаходиться, коли на порозі пансіону з'являється Еркюль Пуаро. Достатньо, щоб детектив пригрозив поліцією — і одна з мешканок одразу ж визнає, що вкрала деякі речі. Однак не всі. Наступного ранку зловмисницю знайдено мертвою, а речі все ще зникають. Проста справа переростає в серію загадкових убивств, і лише детективу Пуаро під силу логічно поєднати всі крадіжки та визначити справжнього злодія і вбивцю, а також розкрити його (чи її) мотиви.

Agatha Christie®

АГАТА КРИСТІ

ЛЕГЕНДАРНИЙ ПУАРО

ТАЄМНИЦІ ПАНСІОНУ

КСД

Agatha Christie[®]

ЛЕГЕНДАРНИЙ ПУАРО

AGATHA CHRISTIE

HICKORY DICKORY
DOCK

A Novel

АЃАТА КРІСТІ

ТАЄМНИЦІ
ПАНСІОНУ

Роман

ХАРКІВ
2023 **КСД**

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»
2023

ISBN 978-617-15-0324-3 (epub)

Жодну з частин цього видання не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі без письмового дозволу видавництва

Електронна версія зроблена за виданням:

Перекладено за виданням: Christie A. Hickory Dickory Dock : A Novel / Agatha Christie. — London : HarperCollins, 2015. — 256 p.

Переклад з англійської *Антоніни Івахненко*

Крісті А.

К82 Таємниці пансіону : роман / Аґата Крісті ; пер. з англ. А. Івахненко. — Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2023. — 320 с.

ISBN 978-617-15-0166-9

ISBN 978-0-00-812955-2 (англ.)

Крадіжка та поодинокі випадки kleptomанії — здавалося б, не надто серйозна справа, аби нею займався відомий детектив. Поцуплені речі, на перший погляд, ніяк не пов'язані між собою та не несуть жодної цінності, хіба окрім діамантової каблучки. Але й та швидко знаходиться, коли на порозі пансіону з'являється Еркюль Пуаро. Достатньо, щоб детектив пригрозив поліцією — і одна з мешканок одразу ж визнає, що вкрала деякі речі. Однак не всі. Наступного ранку зловмисницю знайдено мертвою, а речі все ще зникають. Проста справа переростає в серію загадкових убивств, і лише детективу Пуаро під силу логічно поєднати всі крадіжки та визначити справжнього злодія і вбивцю, а також розкрити його (чи її) мотиви.

УДК 821.111

AGATHA CHRISTIE, POIROT and the Agatha Christie Signature are registered trade marks of Agatha Christie Limited in the UK and elsewhere. All rights reserved.

Hickory Dickory Dock © 1955 John Mallowan and Peter Mallowan. All rights reserved.

Translation entitled «Таємниці пансіону» © 2023 Agatha Christie Limited. All rights reserved

© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», видання українською мовою, 2023

© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», художнє оформлення, 2023

Розділ 1

Еркюль Пуаро насупився.

— Міс Лемон! — гукнув він.

— Слухаю, месьє Пуаро!

— У цьому листі три помилки.

З його інтонацій було зрозуміло, що він не вірить своїм очам. Адже міс Лемон, ця сувора, але неймовірно ефективна помічниця, ніколи не помилялася. Вона ніколи не хворіла, ніколи не втомлювалась, ніколи не засмучувалась, ніколи нічого не плутала. Вона так досконало виконувала свої функції, що її навіть складно було назвати жінкою.

Точна, наче механізм, — ідеальна секретарка. Вона все знала, усе вміла. Міс Лемон так вправно керувала життям Еркюля Пуаро, що й воно теж працювало чітко, наче механізм.

Між тим порядок і методичність увійшли в життя Еркюля Пуаро задовго до того, як там розгорнула свою діяльність міс Лемон. Але тепер завдяки їй — ідеальній секретарці, а також Джорджу — ідеальному слугі — порядок і методичність досягли нечуваного доти рівня. А зараз, коли детектив міг ласувати не лише круглими, а й квадратними крампетами — класичними англійськими оладками, — йому взагалі не було на що скаржитися.

Аж раптом сьогодні вранці міс Лемон тричі припустилася помилки, друкуючи напрочуд простий лист, і більше того — така недбалість повністю пройшла повз її увагу. Це просто нечувано!

Еркюль Пуаро простягнув секретарці ганебний документ. Утім, ситуація не роздратувала, а ошелесила його. Такого просто не могло статися — але ж воно сталося!

Міс Лемон узяла листа. Подивилася на нього. І Пуаро вперше побачив, як почервоніла його секретарка: огидна червона пляма розлилася її обличчям, сягнувши коренів густого, хоч і сивого волосся.

— Боже мій, — промовила вона. — Не розумію, як... Тобто, здається, розумію. Усе через сестру.

— У вас є сестра?

Ще одна несподіванка. Пуаро й гадки не мав, що у міс Лемон є сестра. Насправді він не думав про те, що у міс Лемон узагалі можуть бути якісь родичі: тато, мати, бабуся... Міс Лемон занадто вже

нагадувала автомат — чи радше гарно налагоджений інструмент, — і думка про те, що вона може любити, чи хвилюватися, чи стикатися з сімейними негараздами, здавалася просто сміховинною. Всі знали, що у свій вільний час міс Лемон по вуха занурювалася в розробку і вдосконалення нової системи каталогізації, мріючи запатентувати її та дати їй своє ім'я.

— У вас є сестра? — повторив Еркюль Пуаро, й у цьому запитанні прозвучала недовірлива нота.

Міс Лемон енергійно кивнула.

— Так, — сказала вона, — здається, я ніколи не розповідала вам про неї. Майже все її життя пройшло в Сінгапурі. Її чоловік займався там вирощуванням каучуку.

Еркюль Пуаро кивнув, без вагань прийнявши таку відповідь: йому здалося цілком доречним, що сестра міс Лемон більшу частину життя провела в Сінгапурі. У цьому й полягала мета існування місцевостей на кшталт Сінгапуру. Сестри таких жінок, як міс Лемон, виходили заміж за чоловіків у Сінгапурі, аби дати можливість усім міс Лемон світу повністю присвятити себе роботі, виконуючи накази роботодавців з ефективністю, якій міг би позаздрити будь-який автомат (у рідкісні ж хвилини відпочинку ці жінки, звісно, могли займатися розробкою системи каталогізації).

— Розумію вас, — відгукнувся Пуаро. — Продовжуйте.

І міс Лемон продовжила.

— Чотири роки тому вона залишилася вдовою. Дітей у неї немає. Мені вдалося поселити її в гарнесенькому невеличкому помешканні, та ще й за цілком прийнятну орендну плату... — Хто-хто, а міс Лемон, звісно ж, якось зуміла зробити таку, здебільшого неможливу, річ. — Вона досить непогано забезпечена — хоча, на жаль, не на такому рівні, як колись, але сестра не звикла тринькати гроші, тож на тихе й спокійне життя їй вистачить.

Міс Лемон трохи помовчала.

— Але їй було дуже самотньо. Вона ніколи не жила в Англії, розумієте, у неї немає тут ані близьких, ані старих друзів, а от вільного часу було багато. У всякому разі, десь пів року тому вона сказала мені, що хоче найнятися на роботу.

— На яку роботу?

— У приватному студентському пансіоні — якщо не помиляюсь, на посаду управительки. Він належить одній жінці, наполовину гречанці, яка хотіла найняти когось вести справи замість неї: керувати слугами і вирішувати різні дрібні проблеми. Це старомодний просторий будинок, розташований на Гікорі-роуд. Ви знаєте, де це? — Пуаро не знав. — Колись то був чудовий район, із розкішними будинками. Моїй сестрі мали виділити дуже гарне помешкання, що складалося зі спальні, вітальні та навіть маленької кухні з ванною...

Міс Лемон замовкла. Пуаро щось буркнув, демонструючи зацікавленість, але поки що він не почув нічого схожого на катастрофу.

— Я, чесно кажучи, сумнівалася, чи воно того варте, але, з іншого боку, я добре розуміла сестру. Вона ніколи в житті не сиділа цілими днями без діла, до того ж дуже хазяйновита й уміє вести господарство — і, звичайно, вона ж не думала вкладати туди гроші, ні, у жодному разі. Просто наймалася працювати — за невисоку платню, але це не мало значення, головне, щоб робота не вимагала тяжкої фізичної праці. Сестра завжди любила молодь і добре з нею ладнала, а проживши стільки часу на Сході, навчилася розуміти людей різних рас і спілкуватися з ними так, аби нікого не образити. Тому що ті студенти, у гуртожитку, приїхали з різних країн; переважно це англійці, але є також і справжнісінькі чорні, уявляєте?

— Нічого дивного, — погодився Еркюль Пуаро.

— Сьогодні навіть добра половина медсестер у наших лікарнях чорношкірі, — дещо непевно промовила міс Лемон, — і, наскільки я знаю, вони набагато приємніші й уважніші, ніж англійки. Але це тут ні до чого, насправді. Ми трохи поміркували разом, обговорили все, і врешті-решт моя сестра таки переїхала. Ми з сестрою не дуже цікавилися, що за людина та власниця — місіс Ніколетіс, але маю сказати: вона виявилася жінкою дуже непередбачуваної вдачі. Іноді була просто чарівною, а іноді, на жаль, навпаки; сьогодні вона грошей не рахує, а завтра навіть на необхідне не дасть. Проте, звісно, якби вона була компетентною у таких справах, їй би не знадобилася помічниця. Утім, моя сестра не з тих, хто нервуватиметься через чийсь істерики та примхи. Вона завжди поводить себе витримано і нікому не дозволяє влаштовувати скандали.

Пуаро кивнув. Завдяки такому детальному опису він упізнавав у невідомій йому жінці міс Лемон — іншу міс Лемон, чий характер,

так би мовити, пом'якшили заміжжя й теплий клімат Сінгапуру, але він залишився твердим, а його власниця відрізнялася напрочуд здоровим глуздом.

— Тож ваша сестра прийняла пропозицію? — резюмував він.

— Так, вона переїхала на Гікорі-роуд, 26, десь пів року тому.

Загалом робота їй сподобалася і навіть виявилася цікавою.

Еркюль Пуаро мовчки слухав. Йому пригоди сестри міс Лемон цікавими, на жаль, не здавалися.

— Але вже деякий час вона нервується. Сильно нервується.

— Чому?

— Ну, розумієте, месьє Пуаро, їй зовсім не подобається те, що там відбувається.

— Там мешкають студенти обох статей? — делікатно уточнив Пуаро.

— О ні, месьє Пуаро, я зовсім не це маю на увазі! До таких труднощів ми завжди готові, їх навіть слід очікувати! Ні, розумієте, у гуртожитку зникають речі.

— Зникають?

— Так. І такі дивні речі... І все так неприродно...

— Коли ви кажете, що там зникають речі, то маєте на увазі, що їх хтось краде?

— Саме так.

— А поліцію викликали?

— Ні. Поки що ні. Моя сестра сподівається, що до цього не дійде. Їй подобаються ці молоді люди — тобто деякі з них, і вона воліла б виправити ситуацію самотужки.

— Он воно що, — замислено відповів Пуаро. — Я розумію, чому вона зволікає. Але не розумію, якщо можна так висловитися, вашої стривоженості — гадаю, вона віддзеркалює стривоженість вашої сестри, чи не так?

— Мені все це зовсім не подобається, месьє Пуаро. Уся ця ситуація. У мене таке відчуття, що там не все так просто, як може здатися, але *що* саме не так — я гадки не маю. Схоже, жодне звичайне пояснення не охоплює всіх фактів, але іншого пояснення я справді не можу уявити.

Пуаро задумливо кивнув.

Уява завжди була ахіллесовою п'ятою міс Лемон: уяви їй бракувало. Коли йшлося про факти, вона не мала рівних. А от щодо припущення геть губилася. Вона б не зрозуміла, що робилося у душах конкістадорів Кортеса, коли вони вперше побачили Тихий океан... та й вірш Кітса, у якому так яскраво описується цей момент, навряд чи читала¹.

— Тобто це не звичайне дрібне злодійство? Можливо, серед студентів є kleptomан?

— Я так не думаю. Я читала про kleptomанію, — відповіла міс Лемон, яка завжди дуже сумлінно ставилася до отриманих завдань. — У «Британській енциклопедії», а ще в одній медичній статті. Але тут щось інше.

Еркюль Пуаро мовчав півтори хвилини.

Чи хотів він уплутуватися в клопоти сестри міс Лемон, борсатися серед пристрастей і образ багатомовного населення пансіону? Але помилки у листах, яких припустилася міс Лемон, його дуже дратували і порушували священний порядок. І тоді Еркюль Пуаро вирішив, що саме це і примушує його втрутитися у справу. Адже він навіть собі не признавався, що останнім часом почав нудьгувати і що його зацікавила саме сміховинність озвученої секретаркою таємниці.

— «Наскільки глибоко вгруз спекотного дня корінь петрушки в грудку масла»², — пробурмотів він собі під ніс.

— Петрушка? Масло? — Схоже, його слова ошелешили міс Лемон.

— Це цитата з одного з ваших класиків, — пояснив Пуаро. — Ви, безсумнівно, знайомі з «Пригодами», не кажучи вже про «Подвиги», Шерлока Голмса.

— А, ви про це товариство на Бейкер-стріт і таке інше, — зрозуміла нарешті міс Лемон. — Дорослі чоловіки, а такі дурні! Але така вже природа чоловіків. Взяти хоча б їхню любов до іграшкових потягів! Я не можу сказати, що мала час читати ці оповідання. Бо коли у мене все ж з'являється час для цього — а це буває не дуже часто, скажу вам! — то я віддаю перевагу книгам, що вдосконалюють мене.

Еркюль Пуаро схилив голову перед мудрістю міс Лемон.

— Як ви дивитесь на те, міс Лемон, щоб запросити свою сестру розділити зі мною стіл: чи зможе вона почаювати зі мною ввечері? Цілком вірогідно, що мені вдасться допомогти їй.

— Це дуже люб'язно з вашого боку, мес'є Пуаро. Справді дуже люб'язно. Увечері моя сестра завжди вільна.

— Тоді зустрінемося з нею завтра, якщо ви не проти?

І згодом вірному Джорджу було доручено приготувати частування: квадратні оладки, рясно змащені маслом; ідеально симетричні сандвічі та інші доречні компоненти розкішного англійського вечірнього чаю.

[1](#) Ідеться про вірш Дж. Кітса «Про перший погляд на “Томера” Чепмена». (Тут і далі прим. пер.)

[2](#) Пуаро цитує оповідання А. К. Дойла «Шість Наполеонів». Ми наводимо цитату в перекладі М. Дмитренка.

Розділ 2

Сестра міс Лемон, яку звали місіс Габбард, мала певну схожість із помічницею Пуаро. І хоча шкіра в неї була жовтіша, статура — пухкіша, зачіска — легковажніша, а рухи — повільніші, її очі, що сяяли на круглomu привітному обличчі, були такими ж проникливими, як і ті, що блищали за склом пенсне міс Лемон.

— О, мес'є Пуаро, це так люб'язно з вашого боку, — сказала вона. — Справді, дуже люб'язно. Та й чай у вас такий смачний! Я, очевидно, з'їла набагато більше, ніж слід... ну, може, ще останній сандвіч... чай? Дякую, але лише пів чашечки.

— Спочатку, — зауважив Пуаро, — слід підкріпитися, а потім уже можна переходити до справи.

Він привітно посміхнувся гості й підкрутив вуса, а місіс Габбард зізналася:

— Знаєте, а ви точнісінько такий, яким я вас уявляла за описом Фелісіті.

Ця фраза на мить спантеличила Пуаро, але він швидко зрозумів, що саме так звуть сувору міс Лемон, і тому галантно віддав належне точності її описів.

— Звісно, — бездумно промовила місіс Габбард і взяла черговий сандвіч, — Фелісіті ніколи не дбала про інших. А я дбаю. Ось чому я така стривожена.

— Чи можете пояснити мені, що саме вас тривожить?

— Так, можу. Цілком природно було б красти гроші — невеличкі суми, то тут, то там. І якби зникали коштовності, це теж було б досить чесно — тобто я зовсім не вважаю крадіжку чесним учинком, ні, навпаки... але це б пасувало до ситуації, бо можна було б припустити... скажімо, клептоманію чи загальну нечесність. Але краще дозвольте, я прочитаю вам список зниклих речей — я їх усі записала і взяла папірець на зустріч із вами.

Місіс Габбард відкрила сумочку й дістала звідти маленький блокнот.

Парадна туфля (одна туфля з нової пари)

Браслет (біжутерія)

Каблучка з діамантом (пізніше знайдена в тарілці супу)

Компактна пудра
Губна помада
Стетоскоп
Серезжки
Запальничка
Старі фланелеві штани
Електричні лампочки
Коробка шоколадних цукерок
Шовковий шарф (знайдено розрізаним на шматки)
Рюкзак (те саме)
Борний порошок
Сіль для ванн
Книга рецептів

Еркюль Пуаро зачаровано ахнув.

— Як незвичайно, — сказав він, — і дуже... дуже захопливо.

Він перевів погляд із суворого, гнівного обличчя міс Лемон на доброзичливе і засмучене обличчя місіс Габбард.

— Я вас вітаю, — тепло сказав він останній.

Місіс Габбард була вражена.

— Але з чим, месє Пуаро?

— Я вітаю вас із такою унікальною, дивовижною загадкою.

— Ну, можливо, для вас це все і має сенс, месє Пуаро, але...

— Це все зовсім не має сенсу. Це нагадує абсолютно безглузду гру, в яку мене втягнули мої юні друзі на Різдво. Наскільки я пам'ятаю, гра називалася «Трирога леді». Кожен по черзі вимовляв таку фразу: «Я поїхав у Париж і купив...» чи «...поїхала і купила...» відповідно, додаючи щоразу новий предмет. Наступна особа мала повторити цю фразу й додати ще один предмет, а мета гри полягала в тому, аби запам'ятати в належному порядку перелічені таким чином предмети, причому деякі з них, маю вам сказати, були просто жахливі та дурнуваті. Шматок мила, білий слон, стіл-книжка та мускусна качка — ось лише деякі з них. Труднощі запам'ятовування полягали, звісно, у повній відсутності логічних зв'язків між предметами — у неможливості вивести чітку послідовність, так би мовити. Так само вона відсутня й у списку, який ви мені щойно показали. Коли було названо, скажімо, дванадцять предметів, перерахувати їх

у правильному порядку стало майже неможливо. Неспроможність перелічити всі дванадцять призводила до того, що учаснику вручали паперовий ріжок і він або вона мали тепер промовляти трохи іншу фразу, а саме: «Я, однорога леді, поїхала до Парижа» тощо. Після того як людина отримає три роги, вона виходить із гри, а останній, хто залишається, оголошується переможцем.

— Я впевнена, що переможцем стали саме ви, мес'є Пуаро, — сказала міс Лемон, котра, як і годиться відданій секретарці, ніколи не сумнівалася у здібностях свого патрона.

Пуаро засяяв.

— Насправді так і сталося, — підтвердив він. — Бо можна систематизувати навіть найбільш безсистемний перелік предметів і, так би мовити, надати йому послідовності, коли звернутися до власної винахідливості. Тобто людина каже собі подумки: «Шматком мила я змиваю бруд із великого білого мармурового слона, який стоїть на столі-книжці» і так далі.

Місіс Габбард шанобливо припустила:

— Мабуть, ви змогли б зробити те ж саме зі списком речей, який я вам дала?

— Безсумнівно, зміг би. Жінка в правому черевіку надягає браслет на ліву руку. Потім наносить пудру й губну помаду, йде обідати й упускає перстень у суп тощо; отже, таким чином я міг би запам'ятати увесь ваш список — але ж ми не цього прагнемо, чи не так? Нас цікавить, чому саме було вкрадено таку низку, на перший погляд, ніяк не пов'язаних між собою речей. Чи стоїть за цим списком якась система? Якась нав'язлива ідея? Тут ми маємо передусім пройти процес аналізу. Перше, що потрібно зробити, — це дуже уважно вивчити список предметів.

Запала тиша. Пуаро почав уважно вивчати список. Місіс Габбард спостерігала за ним із захватом маленького хлопчика, який дивиться на фокусника, сподіваючись, що от-от просто перед очима з'явиться кролик чи хоча б цівки різнокольорових стрічок. Міс Лемон, котра ніколи не цікавилася фокусами, відлетіла думками у тонкощі організації картотеки.

Коли Пуаро нарешті заговорив, місіс Габбард аж підскочила на місці.

— Ось перше, що мене вразило, — почав свій виступ Пуаро. — З усіх речей, що зникли, більшість мали невелику вартість (а деякі взагалі нічого не коштували), за винятком двох предметів: стетоскопа та діамантової каблучки. Давайте поки що, так би мовити, відкладемо стетоскоп убік і зосередимося на каблучці. Ви казали, що це дорога річ — але наскільки вона дорога?

— Ну, месє Пуаро, точно я вам не скажу. Це великий діамант, оточений маленькими діамантами. Я так розумію, то була обручка матері міс Лейн. Міс Лейн дуже засмутилась, коли перстень зник, і ми всі зітхнули з полегшенням, коли того ж вечора його знайшли у тарілці супу міс Гобгаус. Ми подумали, що то був просто невдалий жарт.

— Що ж, могло бути й так. Але особисто я вважаю, що її крадіжка і пізніше повернення є дуже важливими. Тому що, коли зникає губна помада, або пудра, або книга, цього, очевидно, недостатньо, аби змусити вас викликати поліцію. Але каблучка з цінним діамантом — то вже інша річ. Можна закладатися, що поліцію буде викликано. Тож каблучку повернули.

— Але навіщо красти, якщо збираєшся повернути? — здивовано підняла брови міс Лемон.

— І справді — навіщо? — погодився Пуаро. — Але поки що залишимо питання осторонь. Зараз я займаюся класифікацією крадіжок і першою розглядатиму каблучку. Хто така ця міс Лейн, у якої вкрали прикрасу?

— Патриція Лейн? Вона дуже мила дівчина. Вчиться на когось там — історика чи археолога... щось таке.

— Вона багата?

— О, ні. Має трохи власних грошей і дуже заощадлива. Каблучка, як я вже казала, належала їй матері. У неї є кілька гарних прикрас, але нового одягу небагато, і останнім часом вона навіть палити кинула.

— Яка вона? Опишіть її мені своїми словами.

— Ну, вона, знаєте... ні те ні се. З вигляду непоказна. Спокійна і ввічлива, але в ній не надто багато життєвої сили. Таких, як вона, зазвичай називають... ну, «серйозна дівчина», розумієте?

— Отже, каблучка знайшлася в тарілці супу міс Гобгаус. Хто така міс Гобгаус?

— Валері Гобгаус? Вона розумна смаглява дівчина, дуже схильна до сарказму. Працює в салоні краси «Сабріна фейр» — вам ця назва не

знайома?

— Ці дві дівчини — вони подруги? — уточнив Пуаро.

Місіс Габбард замислилась.

— Так, я б сказала... так. Однак у них мало спільного. Хочу зазначити, що Патриція добре ладнає з усіма, хоча популярною я б її не назвала. Валері Гобгаус, навпаки, має ворогів, бо вона, гм, язиката, але вона також має чимало прихильників, якщо ви розумієте, про що я.

— Гадаю, я розумію вас, — кивнув Пуаро.

Отже, Патриція Лейн мила, але нудна, а Валері Гобгаус — яскрава індивідуальність. Пуаро знову повернувся до вивчення списку зниклих речей.

— Що мене найбільше інтригує — це те, наскільки різними є представлені тут предмети. Серед них є дрібнички, які могли б спокусити дівчину марнославно, що опинилась у скрутному становищі: помада, біжутерія, компактна пудра... сіль для ванн... може, навіть коробка цукерок. Потім у нас є стетоскоп — на таку річ, скоріше, накине оком людина, яка знає, де її можна продати чи закласти. Кому належав стетоскоп, до речі?

— Він належав містеру Бейтсону — такому великому доброзичливому юнаку.

— Цей юнак — студент-медик?

— Так.

— Він дуже розлютився?

— Він був геть розлючений, мес'є Пуаро. У нього дуже запальний темперамент — може погарячкувати та бовкнути казна-що, але швидко вгамовується. Він не з тих, хто філософськи ставитиметься до зникнення речей.

— А такі люди існують?

— Ну, ось є пан Гопал Рам, один із наших студентів з Індії. Він усе сприймає з посмішкою. Він би просто махнув рукою і сказав, що матеріальні цінності геть неважливі...

— У нього теж щось украли?

— Ні.

— Ага! Кому належали фланелеві штани?

— Містеру Мак-Наббу. Вони були дуже старі, і будь-хто інший сказав би, що їм давно місце на смітнику, але містер Мак-Набб дуже прив'язаний до старого одягу і ніколи нічого не викидає.

— Отже, ми дійшли до речей, які, здавалося б, не варто було красти: старих фланелевих штанів, електричних лампочок, порошку борної кислоти, солі для ванн... та книги рецептів. Може, вони й важливі, але, ймовірно, ні. Можливо, борну кислоту вкрали помилково; можливо, хтось викрутив перегорілу лампочку і збирався замінити її, але забув... а книгу рецептів, можливо, позичили та не повернули. Можливо, штани забрав хтось зі слуг.

— У нас працюють дві дуже надійні прибиральниці. Я впевнена, що жодна з них не взяла б чужі речі, не спитавши їхнього власника.

— Може, так воно і є. Потім у нас ідуть парадні туфлі — це була нова пара, я так розумію? Кому вони належать?

— Саллі Фінч. Вона з Америки, приїхала до нас, бо отримала стипендію Фулбрайта.

— Ви впевнені, що туфля не загубилася? Таке трапляється, а я не можу уявити, яку користь може комусь принести одна туфля без пари.

— Вона не загубилася, месє Пуаро. Ми все ретельно обшукали. Розумієте, того вечора міс Фінч збиралася на вечірку в парадному вбранні — вона називає це «парадною сукнею», — і ці туфлі були для неї дуже важливі, адже в неї лише одна пара парадного взуття.

— Отже, ситуація завдала їй незручності... і роздратувала її... так-так, цікаво. Може, тут щось є...

Він із хвилину помовчав, а потім продовжив:

— І ще два предмети: розрізаний на шматки рюкзак і шовковий шарф у такому самому стані. Тут ми маємо щось, чого не можна пояснити ані марнославством, ані користолюбством; таку крадіжку, найвірогідніше, скоюють із бажання помсти. Кому належав рюкзак?

— Рюкзаки є майже в усіх наших студентів, адже вони всі багато подорожують автостопом, розумієте? І дуже багато рюкзаків схожі один на одного, бо їх купували в одному місці, тому їх важко розрізнити. Але цей, імовірно, належав або Леонарду Бейтсону, або Коліну Мак-Наббу.

— А шовковий шарф, який також розрізали? Кому належав він?

— Валері Гобгаус. Вона отримала його у подарунок на Різдво... він мав смарагдово-зелений колір і був дійсно високої якості.

— Міс Гобгаус... Розумію.

Пуаро заплющив очі. Перед його внутрішнім зором крутився справжнісінький калейдоскоп: шматки розрізаних шарфів і рюкзаків,

книги рецептів, губні помади, солі для ванн; імена та крихітні начерки портретів дивних студентів. Нідє не міг він знайти хоч натяк на зв'язок чи якусь послідовність. Окремі події та люди безсистемно кружляли в просторі його уяви. Але Пуаро добре знав: зв'язок між ними неодмінно має існувати. Може, навіть кілька окремих зв'язків, що у результаті створювали декілька візерунків. Можливо, щоразу, коли він струшуватиме калейдоскоп, з'являтиметься новий візерунок... Але один із візерунків мав бути тим самим. Питання полягало в тому, з якого конкретно слід почати...

Він розплющив очі.

— Це питання вимагає обмірковування. Ретельного обмірковування.

— Ах, мес'є Пуаро, я в цьому не сумніваюся, — охоче погодилася місіс Габбард. — Повірте, я не хотіла вас турбувати...

— Ви мене зовсім не турбуєте. Я заінтригований. Але поки я все обмірковую, ми могли б почати щось робити. Що саме... Взуття, парадне взуття... так, ми могли б почати з нього. Міс Лемон!

— Слухаю, мес'є Пуаро!

Міс Лемон відіграла від себе думки про картотеку, ще більше випрямила спину і машинально потягнулася до блокнота й олівця.

— Сподіваюсь, місіс Габбард буде ласкава і принесе вам туфлю, що залишилася. Потім ідіть на станцію Бейкер-стріт, до відділу втрачених речей. Туфля загубилася... коли вона загубилася?

Місіс Габбард замислилася.

— Ну, я вже так точно не пам'ятаю, мес'є Пуаро. Гадаю, десь місяці два тому. Точніше, на жаль, не скажу. Але я могла б спитати у Саллі Фінч, коли планувалася та вечірка.

— Добре. Що ж... — Пуаро знову повернувся до міс Лемон. — Точну дату можна і не називати. Скажіть просто, що, найпевніше, туфлю загубили в поїзді кільцевої лінії метро: там завжди стільки людей... чи в іншому поїзді. Або взагалі в автобусі. Скільки автобусів обслуговує околиці Гікорі-роуд?

— Тільки два, мес'є Пуаро.

— Добре. Якщо похід на Бейкер-стріт не принесе результатів, спробуйте звернутися до Скотленд-Ярду і скажіть там, що залишили туфлю в таксі.

— До районного відділку, — негайно виправила його міс Лемон. Пуаро махнув рукою.

— Ви на цьому краще за мене розумієтесь.

— Але чому ви вважаєте... — почала місіс Габбард.

Пуаро перебив її.

— Спочатку подивимося, які результати ми отримаємо. Потім, незалежно від того, позитивні вони чи негативні, ми з вами, місіс Габбард, повинні ще раз зустрітися і поговорити. Тоді ви й розкажете мені все, що я маю знати.

— Але ж я й так розповіла вам усе, що знаю!

— Ні-ні. Дозвольте з вами не погодитися. Ми маємо справу з групою молоді — це люди різних темпераментів, різної статі. А любить В, але В любить С, а D і E, мабуть, на ножах через А. Ось що мені неодмінно потрібно знати. Взаємодія людських емоцій. Сварки, ревності, дружба, злоба й різноманітні негативні почуття.

— Але ж повірте мені, — збентежено промовила місіс Габбард, — я нічого не знаю про такі речі. Я взагалі не спілкуюся з нашими мешканцями. Я просто керую прислугою, піклуюсь про закупівлю продуктів, і все.

— Але ж люди вам цікаві, ви самі так сказали. Вам подобається молодь. Ви обійняли цю посаду не тому, що мали до неї значний фінансовий інтерес, а тому, що вона давала вам змогу стати ближче до людей з їхніми проблемами. Хтось із студентів вам, очевидно, подобається, хтось не дуже або, можливо, навіть зовсім не подобається. І ви мені все це розкажете — так, неодмінно розкажете! Бо ви непокоїтеся, і зовсім не через те, що відбувається, адже ви можете звернутися до поліції з цього приводу...

— Місіс Ніколетіс буде дуже незадоволена, якщо сюди прийде поліція, запевняю вас.

Пуаро проігнорував її зауваження і продовжив свою думку:

— Ні, ви непокоїтеся через когось... хвилюєтесь за когось, за того, хто, на вашу думку, може стояти за цими подіями або принаймні бути замішаним у них. За того, хто вам подобається.

— Та невже, месьє Пуаро?

— Так, звичайно. І я думаю, що ви маєте рацію, коли хвилюєтесь. Через шовковий шарф, розрізаний на шматки, адже це поганий вчинок. І порізаний рюкзак — у цьому теж немає нічого милого. Щодо решти, вона дуже схожа на дитячі витівки, але я не впевнений у тому, що то просто невинні забавки. Ні, я зовсім не впевнений!

Розділ 3

Рухаючись трохи швидше, ніж зазвичай, місіс Габбард піднялася сходами та вставила ключ у двері будинку № 26 на Гікорі-роуд. Але не встигла вона зайти всередину, як її наздогнав високий юнак із вогненно-рудим волоссям.

— Привіт, мамо! — вигукнув він, — саме так Лен Бейтсон зазвичай до неї звертався. Він мав щирю душу та акцент кокні, але, на щастя, не мав жодних слідів комплексу меншовартості. — Трохи пошвендяли, га?

— Я ходила в гості, містере Бейтсоне, на чашечку чаю. Прошу, не затримуйте мене, я спізнююся.

— А я сьогодні розітнув чудовий труп, — похвалився їй Лен. — Розгромний!

— Добирайте слова, мій юний друже. Що це за вислів такий — «чудовий труп»? Яка гидота, подумати тільки! Мене ледь не знудило.

Лен Бейтсон розсміявся, і коридором полетіло відлуння: «Ха-ха-ха...»

— Із Селією веселіше було, — зазначив він. — Я тут дорогою заскочив до лікарні. «Прийшов розповісти тобі про труп», — сказав я. Вона побіліла, неначе простирадло, і я вже подумав, що вона знепритомніє. Як вам це, матусю Габбард?

— Мене це зовсім не дивує, — відрізала місіс Габбард. — Подумати тільки! Селія, мабуть, вирішила, що ви мали на увазі справжній труп.

— Тобто як — «вирішила, що він справжній»? А ви вважаєте, які в нас трупи? Синтетичні?

З кімнати праворуч вийшов худорлявий юнак із довгим скуйовдженим волоссям і в'їдливо зауважив:

— А, це лише ти. А я думав, сюди ціла купа бандюків завітала. Отож я собі й міркую: голос наче однієї людини, але галасу наче від десятиох.

— Сподіваюся, я тобі не заважаю?

— Не більше, ніж зазвичай, — спокійно відповів Найджел Чепмен і повернувся до своєї кімнати.

— Наша ніжна квітка, — пирхнув Лен.

— А ну, ви двоє, годі сперечатися! — суворо наказала їм місіс Габбард. — Гарний настрій — ось що мені подобається, а ще — взаємні поступки.

Високий юнак лагідно всміхнувся.

— Та я, мамо, нічого проти Найджела й не маю, — сказав він.

Повз них пройшла дівчина. Спускаючись сходами далі, вона зауважила:

— Місіс Габбард, місіс Ніколетіс просила переповісти, щоб ви завітали до неї, як тільки повернетесь.

Місіс Габбард зітхнула й пішла сходами нагору. Високій чорнявій дівчині, яка передала повідомлення, довелося відійти до стіни, аби пропустити управительку.

Лен Бейтсон спитав, знімаючи макінтош:

— Що сталося, Валері? Місіс Габбард має належним чином передати скарги на нашу поведінку до вищої інстанції?

Елегантно знизавши худими плечима, дівчина спустилася сходами й перетнула хол.

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте, будь ласка, повну версію книги.

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ